

BOSNA I HERCEGOVINA
SUD BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Broj: 513 U 001908 09 U
Sarajevo, 17.02.2011.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Fikreta Kršlakovića, kao predsjednika vijeća, Šahbaza Džihanovića i Ljiljane Lalović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Ivke Kafedžić, u upravnom sporu tužitelja Javno preduzeće „GRIJANJE“ d.o.o. Zenica, Belmišće broj 107, protiv Rješenja broj: 03-1-37-1-159-11/09 od 13.07.2009.godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 10, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 17.02.2011.godine, donio je sljedeću:

PRESDBU

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, broj: 03-1-37-1-159-11/09 od 13.07.2009.godine, naloženo je tužitelju blokiranje i brisanje ličnog podatka JMB-a korisnika usluga, to mu je određeno da u roku od 15.dana pismeno obavijesti ovu Agenciju o mjerama koje su preduzete u vezi sa provodjenjem ovog rješenja.

Protiv ovog rješenja tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora kojom predlaže da se tužba uvaži a osporeno rješenje poništi.

Tužbom se osporava pravilnost i zakonitost navedenog akta zbog pogrešne primjene materijalnog prava, netačno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede pravila postupka. U tužbi navodi da je pobijanim rješenjem Zakon o slobodi pristupa informacijama („Sl.glasnik BiH“, broj: 28/00), primijenjen na njegovu štetu, jer tuženi prilikom donošenja osporenog akta nije vodio računa o osnovnim postulatima navedenog zakona. Navodi da je nesporno da prema članu 4. ovog zakona, svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a da svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Tužitelj takodjer navodi da je članom 9. tačka 2. g), Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl.glasnik BiH“, broj: 49/06), propisano da je obrada podataka dozvoljena ako je to od posebnog javnog interesa, a da je djelatnost zagrijavanja Grada Zenice, odnosno cca.

20.000 stanova i privatnih kuća javni interes, te da smatra da nekorisćenjem JMB-a ili nekog drugog identifikacijskog podataka od strane tužitelja, dolazi u situaciju da se ne mogu sa sigurnošću identificirati korisnici usluga grijanja, jer u evidenciji tužioca postoji mnogo lica sa istim imenom i prezimenom jer je u poslijeratnom periodu došlo do migracije stanovništva ne samo u Gradu Zenici nego i u cijeloj Bosni i Hercegovini. Navodi da u slučajevima podnošenja zahtjeva sudu za pokretanje prekršajnog postupka protiv korisnika usluga grijanja, u skladu sa članom 41. Zakona o prekršajima Federacije BiH („Službene novine FBiH „ broj 31/06), zahtjev treba da sadrži između ostalog, ime i prezime okrivljenog, njegovu stalnu adresu, JMB ili za strance broj pasoša, kao i mjesto zaposlenja, te da u nedostatku tih podataka nisu u mogućnosti podnijeti takve zahtjeve, a da iz istog razloga nisu u mogućnosti nastaviti saradnju sa nadležnim organima unutrašnjih poslova.

Tužitelj navodi da u konkretnom slučaju, Javno preduzeće „Grijanje“ d.o.o. Zenica kao distributer toplotne energije nudi svojim korisnicima toplotnu energiju, a korisnici toplotne energije su dužni da je plate u skladu sa kupoprodajnim ugovorom u koji se između ostalih podataka upisuje i JMB korisnika grijanja, te da bez tog identifikacijskog broja nisu sigurni sa kojom stranom su u ugovornom odnosu. Navodi da je članom 16. Odluke o zagrijavanju stambenog i poslovnog prostora Grada Zenice daljinskim grijanjem, („Službene novine grada Zenica“, broj: 7/2002.), kao i Uslovima za isporuku i preuzimanje toplotne energije propisano da kod zaključivanja, ugovor između Distributera i potrošača sadrži i JMB kao bitan element ugovora, a da bi se znalo koja stranka nešto duguje a koja potražuje, potrebno je identificirati stranke na način kao što JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica ima svoj ID/PDV broj, BBS, upisan u Rješenju o registraciji kod nadležnog suda i. t.d, tako i fizička lica imaju svoje identifikacione brojeve, JMB, datum i godinu rođenja i drugo, te da ukoliko se takvi identifikacijski brojevi ne bi koristili u pravnom prometu, došli bi u situaciju da nisu sigurni s kojom stranom se nalaze u obligacionim odnosima, tj. od koje strane će zahtijevati izvršavanje svojih prava i obaveza. Konačno, predlaže da se tužba uvaži, a osporeno rješenje poništi.

U odgovoru na tužbu, tužena Agencija je predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Sl. glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Prema razlozima osporenog rješenja, tužitelju je naloženo blokiranje i brisanje ličnog podatka JMB-a korisnika usluga kao i obavezu JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica da u roku od 15 dana pismeno obavijesti ovu Agenciju o mjerama koje je poduzela u vezi sa provodjenjem naloženog blokiranja i brisanja ličnog podataka JMB korisnika usluga, zbog toga što je zaprimila prigovor korisnika usluga JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica u kojem se navodi da je JP „Grijanje“ uz račun o

korištenju usluga dostavilo obrazac kojim se od korisnika usluga traži da pored ličnih podataka, dostavi i JMB. Agencija za zaštitu ličnih podataka u BiH je svojim aktom broj: 03-1-37-1-159-6/09 od 24.06.2009.godine od J.P. „Grijanje“ d.o.o. Zenica zatražila informaciju po kom pravnom osnovu traže korištenje i obradu podataka JMB. JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica se dopisom broj: 3001-14434/1 od 30.06.2009.godine obratilo Agenciji u kojem izvještava da je Odlukom o zagrijavanju stambenog i poslovnog prostora Grada Zenice daljinskim grijanjem i Uslovima za isporuku i preuzimanje toplotne energije iz vrelvodne mreže („Službene novine Općine Zenica, broj: 7/2002), utvrđeno da se između distributera toplotne energije JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica i korisnika usluga grijanja zaključuje pismeni ugovor, a da bi se takav ugovor zaključio, potrebno je da se u ugovoru preciziraju podaci kao što su JMB, ime oca, broj lične karte i drugo koji identifikuju korisnika usluga. Takodjer, tužitelj je u svome odgovoru Agenciji naveo da podatke o JMB od korisnika usluga potražuju i na osnovu člana 334. stav 2. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH „ , broj: 53/03), prema kojem podnesak za podnošenje tužbe mora sadržavati JMB kao lični podatak neophodan da bi tužba bila uredna i da bi je sud uzeo u razmatranje.

Zakonom o jedinstvenom matičnom broju, („Sl.glasnik BiH“, broj: 31/01 i 63/05), uređeno je određivanje, dodjeljivanje, upisivanje, pohranjivanje i korištenje jedinstvenog matičnog broja (u daljem tekstu: JMB) državljana Bosne i Hercegovine. Obrada podataka saglasno ovom zakonu, vrši se u skladu sa Zakonom Bosne i Hercegovine o zaštiti ličnih podataka i Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka. Prema članu 3. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, izdavanje, poništavanje i zamjenu jedinstvenog matičnog broja u djelokrugu svoje nadležnosti vrši se u Federaciji BiH kod policijske stanice pri Kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova RS, i u Brčko Distriktu BiH, kod nadležnog organa koji funkcionalno djeluje kao državna institucija. Nadalje, članom 18. stav 1. ovog zakona, propisano je da se, samo ako je to zakonom izričito propisano, JMB upisuje u osobnu iskaznicu, izvod iz matične knjige rođenih, vjenačnih i umrlih, radnu knjižicu, zdravstvenu iskaznicu, putnu ispravu, vozačku dozvolu, oružni list, evidenciju o državljanstvu, kao i druge evidencije i javne isprave građanin, a da prema stavu 2. istog člana, propise na temelju koji se vrši upis JMB u evidencije i javne isprave iz prethodnog stava, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vodjenju tih evidencija. U konkretnom slučaju, tužena je pri donošenju osporenog rješenja, pravilno primijenila materijalni propis kada je utvrdila da nije ispoštovan jedan od osnovnih principa zakonite obrade podataka iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, („Sl.glasnik BiH“, broj: 49/06), kojim je propisano da je kontrolor obavezan da lične podatke obradjuje na pravičan i zakonit način. Isto tako, prema članu 18. stav 2. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, propise na temelju kojih se vrši upis JMB u evidenciji i javne isprave iz stava 1. člana 18. ovog zakona, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vodjenju tih evidencija. Slijedom navedenog, organi Grada Zenice nisu nadležni

za propisivanje obaveze niti evidencija u kojim se obavezno, pored ostalih podataka upisuje i JMB, te tužitelj, prema Zakonu, nema pravo na obradu JMB, pa je neosnovano njegovo pozivanje na Odluku o zagrijavanju stambenog i poslovnog prostora Grada Zenice daljinskim grijanjem kao i na Uslove za isporuku i preuzimanje toplotne energije, prema kojim se, prilikom zaključivanja pisanih ugovora, pored ostalih ličnih podataka, od korisnika usluga zahtijeva i lični podatak o JMB. Također, nije osnovano pozivanje tužitelja na Zakon o parničnom postupku F BiH, kao i na Zakon o prekršajima F BiH, jer se tim propisima ne regulira korištenje JMB, a također, prema relevantnim odredbama tih zakona, podnesci kojima se obraća sudu, ne moraju sadržavati i lični podatak o JMB.

Prema Zakonu o zaštiti ličnih podataka, pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose svih lica u Bosni i Hercegovini bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, pripada korpusu ljudskih prava. Kako u smislu ovog zakona lični podaci znače bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičko lice na osnovu koje je utvrđen ili se može utvrditi identitet lica, ovaj zakon se primjenjuje na lične podatke koje obradjuju svi javni organi, fizička i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Članom 9. ovog zakona uređena je obrada posebnih kategorija ličnih podataka. Tako, prema stavu 1. ovog člana, obrada ovih podataka je zabranjena osim u slučajevima taksativno nabrojanim u stavu 2. istog člana, a prema stavu 2. g) izuzetno, obrada posebne kategorije ličnih podataka dozvoljena je ako je to od posebnog javnog interesa ili u drugim slučajevima propisanim zakonom. U ovim slučajevima, zakon mora sadržavati konkretne odredbe o adekvatnim mehanizmima zaštite. Članom 3. ovog zakona, regulirano je da u posebne kategorije ličnih podataka ulaze podaci koji otkrivaju: a) rasno porijeklo, državljanstvo, nacionalno ili etničko porijeklo, političko mišljenje ili stranačku pripadnost, ili članstvo u sindikatima, religijsko, filozofsko ili drugo uvjerenje, zdrastveno stanje, genetski kod, seksualni život; b) krivične presude; c) biometrijske podatke. Prema navedenim propisima ovog zakona, JMB nije lični podatak, te je tuženi u osporenom rješenju pravilno zaključno da JMB nije posebna kategorija ličnih podataka, da se odredbe člana 9. stav 2. ovog zakona, ne odnose na obradu JMB-a.

Nije osnovano pozivanje tužitelja na propise člana 24. stav 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka kojim je regulirano da kontrolor nije dužan dati obavještenje o obradi ličnih podataka ako su ti podaci neophodni za izvršavanje prava i obaveza propisanih zakonom, jer JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica nije kontrolor/organ koji u smislu člana 1. stav 1. i 2. Zakona o jedinstvenom matičnom broju BiH ima pravo na obradu JMB kao ličnog podatka, te je tuženi u osporenom rješenju pravilno primjenio materijalni propis kada je zaključio da se odredbe člana 24. stav 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka ne odnose na tužitelja.

Prigovori tužitelja da bez korištenja JMB ili nekog drugog identifikacijskog podatka dolazi u situaciju da se sa sigurnošću ne mogu identificirati korisnici

usluga grijanja jer u evidenciji tužitelja postoji mnogo lica sa istim imenom i prezimenom, nisu osnovani, jer je tužena kao nadležni organ, u skladu sa nadležnostima iz Zakona o zaštiti ličnih podataka, osporenim rješenjem naložila tužitelju blokiranje i brisanje samo ličnog podatka JMB-a korisnika usluga, dok drugi podaci koje obradjuje tužitelj u smislu člana 4. ovog zakona, nisu bili predmet zabrane ili ograničavanja od strane Agencije. Tužitelj u vršenju svoje djelatnosti kao distributer toplotne energije, u svojim evidencijama korisnika pored imena i prezimena, koristi i može koristiti i druge podatke kao što su: ime oca, datum, mjesec i godina rođenja, prebivalište, broj lične karte ili broj pasoša i slično, što mu prema shvatanju ovog suda, omogućuje nesmetano vršenje djelatnosti pa i potrebnog postupanja u vezi sa naplatom svojih potraživanja za izvršene usluge isporuke toplotne energije korisnicima.

Prema odredbama člana 35. Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH, Agencija za zaštitu ličnih podataka je samostalna upravna organizacija osnovana radi osiguranja zaštite ličnih podataka, a na osnovu člana 41. ovog zakona. Agencija je u vršenju svojih ovlasti kontrole obrade ličnog podataka JMB-a utvrdila da J.P. „Grijanje“ d.o.o. Zenica, pored ostalih, vrši i obradu ličnog podatka JMB-a, čime kao predmetni kontrolor nije poštivao jedan od osnovnih principa obrade ličnih podataka iz člana 4. tačka 1.a) Zakona o zaštiti ličnih podataka koji obavezuje kontrolora da lične podatke obradjuje na pravičan i zakonit način.

U skladu sa navedenim, kao i da su u osporenom rješenju sadržani valjani razlozi o činjenicama koje u cijelosti uvažava i ovaj Sud, te obzirom da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrdjenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijanog konačnog upravnog akta kao i pravilnoj primjeni zakona, to je tužba tužitelja neosnovana, pa je u smislu odredbe člana 37. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučeno kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Ivka Kafedžić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Fikret Kršlaković

